

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporvm Non Tantvm, Eorvmqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolviones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Tutor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10421

ubi habes de celante informationes, processus, & alia huiusmodi.

Secundò, testamentum factum valet ad pias causas duobus testibus quæ possunt etiam esse ambæ feminæ, *cap. relatum, l. 1. de testam.* Covar. *ibi, num. 5.* Gemin. *questio 6. de infir. resig.* Guid. Pap. *quest. 538.* & Boer. *dec. 14. num. 14.* & ibi *Abb. num. 3..*

Tertiò, testamentum factum, ut mulieri succedant simul cum alio, an præsumatur illos succedere cum illo in capita, vel in stirpes, vide pulchram regulam, quam dat Afflict. *dec. 309. num. 3.* Exequitor testamenti potest propria auctoritate capere possessionem, & etiam sibi solvere, *Vinc. de Franc. dec. 204. num. 10. & 15.*

Quartò, testator, qui posuit animam suam, & bona sua in voluntate alterius, videtur jubere, omnia dari pro anima sua, *Innoc. in cap. cura tibi,* & ibi *Abb. de testam.*

Quintò, testamentum factum ab excommunicato, vel Notario excommunicato, vel cum testibus excommunicatis, an valeat? Vide Anch. *in cap. cernimus, nu. 8. de sent. excommunic. circa fin.*

Sextò, testamentum de iure civili septem requirit testes, si sit in iure, quinque testes, *l. hac consuetissima, l. si. C. de testam.* Similiter in codicillis, de iure vero Canonicæ, quot testes sufficiant ad pias, vel non ad pias causas, vide Abb. *in cap. cum esses, à num. 4. & infra de testam.* & quomodo observetur in foro seculari, vel Ecclesiastico, vide addit. Sebast. Sap. *in litera C. & D. & in cap. relatum, eod. tit. num. 3.* ubi dicitur, an isti testes duo debeant esse rogati, & ibi videtur, quod non.

Septimò, quando testamentum, sive legatum dicatur ad pias causas, vide eundem, *num. 7.* & generaliter, quando relinquitur aliquid pro anima, gloss. & ibi Bar. *in l. si quis Tilio, ff. de leg. 2..*

T U T O R.

Primo, ad quid tenetur pupillo de interesse, vide Sylv. *in ver. tutela, §. 4.*

Secundo, & est casus practicabilis, quod utor, seu eructor omnes pecunias, les mobilia pupilli, quæ ad nihilum valent ei servata, debet ponere, vel ad annos census, vel emere prædia, vel quid simile, alioquin teneretur ad omne interesse ipsi pupillo, *cap. per vestras, de donationibus, inter vir. & uxor. in fine.* & ibi gloss. *in fine, & gl. in cap. pen. 12. quest. 4.* Cov. *li. 3. cap. 2. in prim. & cap. 7. num. 2. var. refol.* Abb. *in cap. 1. derestit. in integr. Selv. loco citato, num. 3. ver. 3.* & idem censetur de Prælato, seu Rectore erga utilitatem Ecclesiæ procurandam, ut augeantur redditus ipsius, *gloss. in dict. cap. pen.*

Tertiò, quando sunt plures, habent beneficium divisionis, licet in solidum tutelam suscepint, sed non ordinis, quando aliqui administraverint, alioqui non, licet aliquando habeant hoc beneficium, & tenentur ad reddendum administratoris computum usque ad triginta annos. Boer. *dec. 59. in l. neque patlio. num. 5. ver. primum, de trans.* ubi ponit tria beneficia, quæ ex æquitate possunt dari tutoribus: primum beneficium ordinis: secundum, beneficium divisionis: tertium, beneficium cessionis: vide pro practica quotidiana.

Quarto:

Quarto, contra tutorum non confici-
entem inventarium, quomodo proce-
datur, vide Covar. lib. 2. cap. 14. num. 5.
¶ 6. & an ulterius Episcopus, vel Mo-
nachus possint esse tutores, respondetur,
& distingue cum gloss. in cap. peruenit,
in ver. intel. difl. 86.

Quinto, tutoris gesta valent, quando
fuit habitus, tentus, & reputatus ut tutor,
quia hoc casu communis reputatio facit
jus, l. Barbar. ff. de offic. Præt. Caput aq.
duc. 23. p. 23.

Sexto, tutor exequitor testamenti, &
eurator potest esse nedium presbyter sa-
cularis, sed etiam Religiosus, modò hoc
faciat de licentia sui superioris, & non
turpis luci gratia, Navar. cons. 1. num. 3.
¶ 4. ne cler. vel mon. quicquid dicat Sylv.
in ver. sepulta, §. 9. Tabien. ver. sepulta-
ra, §. 12. num. 14. per cap. neque, 88. difl.

TORTURA.

PRimo, an prælatus possit torturare
clericos per laicos, vide in ver. excomm.
in causa efficienii, §. 2. Navar. in cap. nul-
lum, 18. quæst. 2. ¶ cons. 5. de fo. comp. &
cons. 29. de sent. excomm. ubi includit ita
observati in Gallia, & in urbe Rotæ,
quicquid dicant alii, & ita ego servavi
etiam.

Secundò, de materia torturæ, vide Pan-
norm. in cap. cum in contemplatione, per
totam, de reg. jur. Diaz. Præt. crim. can. c.
117. Covar. præt. quæst. cap. 23. num. 5. §. 1.
conclusio.

Tertiò, quod si tortus moriatur pro-
pter inusitata tormenta, vide Bald. in l.
1. C. de emend. serv. Ang. in l. nemo carcer-
em, C. de exact. trib. lib. 10. Brunus in
tratt. de beneficiis.

Quarto, an per unum testem possit quis
torqueri? Abb. in cap. gravis, num. 6. de
deposit. gloss. in l. i. C. ad leg. Iul. mæstat.

Quinto, torquei faciens prælatus cle-
riticum ultra modum, excedendo meram,
est excommunicatus, in cap. universitat. &
ibi gloss. & Pan. de sent. excomm.

Sexto, ad torturam an sit ponendum
clericus, ex confessione facta coram ju-
dice laico, vel extra judicialiter: vide, &
distingue cum Cap. Tolos. quæstio 41; &
ibi Addit. vide Afflict. in constit. si damna
clandestina, num. 32. ubi dicit, quod non
facit judicium ad torturam illa confessio,
& hanc dicit esse communem: sed an i-
dem sit in clero conjugato cum una,
& virgine, vel mortua, vel ea vivente.
Afflict. loco citato, num. 33. se remittit ad
Ioan. And. in cap. unico, de cler. comm. libr.
6. sed ego dico, quod si incedit iuxta
formam sacr. Conc. Trident. sess. 23. c. 6., do
reform. quod gaudent.

TRANSACTIO.

PRimo, transactio facta à capitulo Ec-
clesiae, nisi omnes consentiant, non
valet nisi in evidentem Ecclesiae utilita-
tem, & illi solùm obligantur, qui con-
senserunt, Capyc. dec. 4. num. 5. & 6.

Secundò, in transactionibus non da-
tur rescissio, ut per deceptionem ultra
diuiniam, gloss. in cap. cum causa, in ver.
restituerunt, de empt. & vend. vide Gom.
in quæst. 1. de ann. poss. col. 2. & 3. gloss. in c.
cum inter, in ver. iuramentum, de renuncia-
tio. sed potest vel officio judicis, ut mi-
nor, ut Ecclesia, ille qui læsus fuit, gloss.
ibidem, vide Inn. in c. cum causa, de empt.
& vendit, & ibi Abb. ibidem num. 7. & 8.

Tertiò